

N° 40.

Sestdeenâ, 5. (17.) Oktober

1874.

Wakfa par gabdu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 lap.

Mahditajs.

Jaunakahs sinnas. Telegrafa-sinnas.

Cefschemmes sinnas. No Rihgas: pahf kuggoschanu. No Zehfu buffes: puifchu nebarbi. No Jaunfahrkim: v. Krüdenera behru-deena. No Kuldigas: jauns tilts, — floslotaju sapulze. No Pehterburgas: muhfu augstas Reifarenes zeloschana, — bahwanas bahrtau nammom, — ugguns-grehtli. No Samaras: farunnafchanahs par tizzibu.

Ahrsemmes sinnas. No Bahzijas: erzbißaps Melchers, — grafs Ar-nims un Bismarck. No Spanijas: Karlifü darbi. No Robmas: pahwesta runna. No Turzijas: trohna mantoschana. No Rihnas: pahf feeweefcheem. No Amerikas: dumpis Argentinas republika.

Laukfaimneezibas leetu istahde Dohbelc. Gaisf un winna straumes. Sibfaki notiftumt is Rihgas. Atibilde un ihfas sinnas.

Peeliftumâ. Matilde. Stahstis is dshwes. Graudi un seedi.

Jaunakahs sinnas.

No Belgawas, tai 2. (14.) Oktoberi. „Latweefchu awises“ pahneeds pahf Kursemmes laulflöflu buhshchanu 1873—1874 gaddâ tahs sinnas, lo mahzitaju sinodei listta preefschâ un las israhda, la isgahjuschâ gaddâ irr flahf peenahfufchas 7 flosklas, ta ka pawiffam bija 361. Truh-tums pee floslahm wehl irr leels, pirma wajjadjiba buhtu wehl pehz 114 jaunahm floslahm, 14 no tahm jaw eefahl-tas taifht. Skohlotaju bija pawiffam 464, tas irr 17 wairaf ta pehrn. Seemas flosklas-behrnu flaits pawairo-jees ar 1067, ta ka bija 13,586 puifeni un 6890 meitenes, lohpâ 20,476. Skohlas seemas-laits zaur zaurim rehki-najoht bija 13½ neddefas. Waffaras flosklas-behrni bija 2927 puifeni un 929 meitenes.

No Parifes tai 1. (13.) Oktoberi. Turreenas awise (Jour. off.) pahneeds schahdu waldbibas sinnu, la tam farra-fuggim „Drenof“ no Zulones atpallaf jabrauz. Schis fuggis jaw no 1870-ta gadda bija no Franzuschu waldbibas aishufhtis us Tschiwitaweliju (pee Robmas), fur tam bija japaleel preefsch pahwesta, kad tas grißbetu Ita-liju atstahf. Taggad nu „Drenofa“ fuggis atpallaf at-faults, bet schi atfaulshana, ta minneta awise raksta, pa-wiffam naw ta sibmejama, itt la Franzija farwu draudsi-bu un padewibu prett pahwestu taggad buhtu pahrgroffi-

juse. Franzija taggad turroht preefsch pahwesta lahdu fuggi lahda Franzijas ohsta Widdus-juhra un tas gai-dohf titkai us pahwesta pawehle, lo tas tublit ihdarrißchoht, ja pahwestam fugga wajjadsetu. Franzija arri par tam gahdajuse, la lai pahwests to dabbutu sinnaht. —

No Londones, tai 30. Septemberi (12. Oktbr.). Angfu awisei „Teims“ teel no Konstantinopeles ta sinnohts: Turku waldbiba leedfotees, la winna effohf dsennajuse tohs Mu-hamedaneefschus jeb Turku-tizzigohs, las kristito tizzibu pee-nehmufchi, un winna Angfu wehstneekam isfazzijuse, la winna to noliftumu no 1856ta gadda eewehrojoht, las zittu tizzibu lohzeekem atkajohf pilnigu tizzibas brihwibu. Eif to Turku waldbiba newarroht atkaut, la winnas pa-walstneeki, zittu tizzibu peenehmufchi, grißboht zaur to no farra-deenesta atfwaabinatees; bet winna tahdeem, sam tizziba leedfoht farra-deenesta eet, atkajohf weeneelus pee-nemt.

No Madrides tai 30. Septemberi (12. Okt.). Balkaw-neeks Trujillo tai 29. Septemberi pee Fortuno, ar waffi-neekeem un pee farra-deenesta nepeederrigeem Spaneefcheem is Murzijas faweenofees, sakahwa Karlifü waddoni Lo-zano. Karlifteem titka atnemti astoni ratti, ar farra-man-tahm aprauti, lihds ar eejuhgu. Schis bija tas patß Karlifü pulks, las nesenn bija dselszjekta braujejus dauds-fahrt aistizzis un dselszjekkam flahdi darrijis.

Telegrafa-sinnas.

No Berlines, tai 3. (15.) Oktoberi. Pilssehtas teefas presidentß dewis isstaidroschchanu, las teefas istur-reshanohß prett Arnimu apleezina par taifnu. Arnima familijas peederrigeem apspreechahs, la winneem buhtu ja-isturrabs. Waida, la Arnimu apshufschchoht par tehwi-wijas pahrdeweju.

Handajf (Franzuschu zeemâ us rohbeschahm) ar fugeem atwestas dauds farra-leetas, las preefsch Karlifteem bija eegahdatas.

No Parihfes, tai 2. (14.) Oktoberi. Telegrafa-sinnas no Bilbao (Spanija) apleezina, la wairaf Karlifü battafoni padohschanahs-farrogu isliffufchi. —

Geschessemes sinnas.]

No Nihgas. Schi gadda Nihgas luggoschanu ar pehrna gadda luggoschanu salibbsinajoh, jafatta, la ta schogadd dauds plashala; jo libbs 1mam Oktoberim irr atnahluschi 3003 luggi un pehrn tillai libbs 1mam Novemberim til dauds bija fanahluschi.

No Zehsu puffes. Tam pee L. muischas peederigam rentneekam L. irr meita, bet ta netohp laista laukâ gulleht un tapeh; lahbi puifchi, meitas-gahjeji, nehmuschees rentneekam par to atreebt un atreeschanahs bija tahda: rentneekam irr bischu strohpi un meitai arri weens. Atnahza lahbi puifchi un aisnefs bischu strohpus us lahdu kalnu; rentneela bischu strohpeem usgreesch rentineela gihmi un peelee apfmeeklu rakstus klah, turpietti meitas bischu strohpiam isnemem spundas, nowelt no kalna un peelee arri apfmeeklu rakstu, kurrâ fazzihis, ja minneta meita sawu bruhiganu (jo winna irr bruhite) neatstahschoh, tad winnai to paschu darrischoh, las winnas bischu strohpiam nobarrichts, wehderu usschelschoh un no kalna nowelschoh. To sinnaht dabbujis, turreenas pagasta wezzalais nobrauzis pee bruggu-teefas, no tahs few to atkaufschanu isluhg-dams, lai warretu pehz nedarbneekem sawa pagasta melleht. Pagasta wezzalam arri laimejahs nedarbneelus peenahht. Pee ismellefchanas teefa atradda, la tee nedarbneeki bijuschicheschich puifchi, las sawa starpâ beedribu zehluschi un fewi par „Pittasbrahteem“ nofauzoh. Peekertee nedarbineeki no teefas sawu peenahlamo strahpi dabbujuschich. — Rahda zittâ pagastâ W. atkal schahda atreeschana notifikuse. Rahdam wehwerim, las sawai meitai nekauj laukâ gulleht, puifchi panehmuschich lahdu 300 ohlektes audelka un to 2 zollu plattâs stremeles fagreesuschich. 3 puifchi pee tam tillai peekerti un tee tad dabbuja schahdi aismalkahht un strahpi arri.

—1—

No Jaunfahrkim. Mufsu zeentihhts un mihlohts barona leelstungs von Kriidener tillai tai 20. Septemberi f. g. Jaunfahrku muischâ, sawos ihposchôs kappôs us pehdigo duffas weetu pawaddihhts. Deena bija jauka. Kâ jaw winna nahwes-sinnâ minnehts, tad winsch sawas daschadas wehrâ leekamas darrischanas un darbôs bija wiffâ Widsemme pasihstams, tadeht arri bija dauds laudis, lungi un semneeki, no tuweenes un tahleenes us scha gohda wihra behru-beenu fanahluschi. Kaps bija muhrehts ar alminu welwi un wiss bija lohthi smulti ar pulkeh un sarreem ispuschlohts. Pee pawaddischanas bija Walmeeras mahzitais, Walter f. atnahzis. Pawaddischana eesahthas pullsten puffsweendôs pehz puffsdeenas. Papreelsch nodseedaja Trikates dseedataju kohris weenu tschetrbalsfigu dseefminu Wahzu wallodâ. Tad Walter f. turreja runnu Wahzu wallodâ — un tad libkis tillai kappâ nolaishts un smiltis usmestâs, tad atkal runnaja Latweeschu wallodâ, atgahdinadams winna garrigus un

laizigus darbus, lahdu winsch sawa muischâ strahbojis preelsch tautas garra un prahia apgaismoschanas un preelsch wiffadahm derrigahm buhschanahm un eeriltehm, neto par fewi nebehdadams publejees. Pateesi winnam irr bijis ihhts tautas gars un ihstena turwalu mihlestiba! — Tad wehl pee kappâ jaukas runnas turreja Mubjenes pagasta fohlotajis Talze f. un Trikates pagasta rakstu-webdejis Jansohn f. Runnu starpâ dseedaja tschetrbalsfigas dseefmas. Wiffspehdigi wehl, us winna kappâ nolikka Trikates dseedataji lohsheru-krohni, tad muischkohri spehleja weenu behru-dseefmu un — tad wiffi schlibrahhs. — S. 3 . . .

No Kuldigas. Jaunais welwetais tillai par Wentes uppi jaw gandrihts gattaws; wehl till neleeli gabbali jaisbrugge un platschi janotihri; materiala webdeji jaw labbu laiku brauz schurp un turp. Tillai Oktober mehnesi pilnigi till braufschanai atdohts. Geswehtschanas deena wehl naw sinnama, jo gaida us to sinna, to zeen. gubernatora lungs dohs, las ar muischneeku wezzalo gribb pee eefwehtschanas klaht buht. — Kuldigas aprinka prahwesta f. Bittner, gribbedams jo dikkat eepasihhtees ar wiffu sawa aprinka fohlas-buhschanu un tahm daschadahm fohlu wajadshahm, tapat arri doht fohlmeistereem zaur sawstarpigu dohmu ismainischanohs ammata wefchanâ un brahligâ mihlestibâ peeauht, bij sawa aprinka fohlotajus sa-ajinajis us Kuldigas pilssehtu us 25. un 26. September. Sapulze tillai noturreta pilssehtas fohlas-nammâ. Us schihm konferenzenes deenahm bij fanahluschi: prahwesta lungs kâ konferenzenes waddonts, 46 fohlotaji, starp teem arri weest is Kandawas, Piltenes un Grohbinas aprinkeem, tapat wehl 11 mahzitaji, kohpâ 58. Wiffseem sapulzes dallibas nehmejeem schih 2 jaukas deenas, lo kohpâ pawaddija, paliks ihsti mihlâ peeminâ, jo winnas us to flaidrato isdewa leezibu, zil weenprahhtigi pee mums stahw kohpâ wiffi, las speh; un gribb pee mufsu fohlas buhschanas usplauschanas dshwu dallibu nemt un ar zil deefgan gaischahm azzim tas eimams zelsch tohp no wiffseem nolohhts un eewehrohts, tâ la neprascheem un jauzejeem japaleef pee mallas. Kad zittas masakas leetas neslaitam libbs, tad ihpafchi 8 leetas bij, par lo garratas runnas un pahrrunnas tillai turretas; no wiffahm warram leezinahht, la bij ihsti preeks eepasihhtees ar teem daschadeem kreetneem darba spehkeem un dohmu zeekem, lo konferenzenes darbi preelsch azzim zehla.

(Latw. aw.)

No Wehterburgas. „Waldibas sinnotajis“ sinno, la tai 20tâ Sept. mufsu augsta Keiserene libbs ar Trohnamantineeku Besarewitschu no Liwadijas pahd Ddeffas pilssehtu us Angliju aisbraufuschich. — Kâ Wehterburgas awises sinno, tad bahrinu-nams (nabbagu behru usnemfchanas un aplohpschanas nams), las stahw appalsch leelstira Trohnamantineeka apfargaschanas, irr dabbujis schah-

das dahwanas: no T. Gromowa f. 3600 rubl., no S. Seisfejewa f. 2600 rubl., no M. Komarowa f. 5000 rubl., no N. Bifowa f. 10 rubl., no A. Kaufmann f. 1000 rubl. un no W. Kornilowa f. tilka dahwinati galda trauki preelisch 150 zilweleem; bes tam wehl A. Gromowa kundse schlinkoja 15 fwehtas bildes. Leelsirfts Trohnamantineels, ta schi bahrinu-namma apfargatajs, lizzis par nupat minnetahm dahwanahm pateizibu dewejeem isfazzicht, pats ar sawu augstu rohlu us to no bahrina namma preelischneeziabas nolikto rehkinu-pahrstatta schahdus wahrbus usralstidams: „Isfalleet winneem manau firnigo pateizibu par winnu dahwanahm.“

— Us Nikolaj-dsellszjeka (starp Pehterburgu un Maslawu) notizzis sawads ugguns-grehks. Diwi dahmas A. un C. 14. Sept. nodewa Kimlu stanzijsa lahbas dahrgas leetas preelisch prohjam fuhfichanas. Leetas bija tafseeretas us 15,000 rubleem. Pehz tam, kad schihs bij diwi deenas waggona eepalatas stahwejuschas, winnas tappa 16. Sept. aisfuhfittas. Bet waggonu rinda bij tiffai lahbas 14 werstes nobraufuse, te tas waggons, fur minnetahs prezjes atraddahs, aisdeggahs un sadegga ar wiffu weddamo ta, la gandrihs nelas neatlikka. Sadegga fudraba leetas, kappara trauki, pat daschi dsells-pletihseri, gluschi bes lahdam atleelahm; bet palikka ne-aistitti palags un krelle, las bij tai pascha lahde, fur zittas sadegguschas leetas atraddahs; arri fwehtbildes palikka wesselas, bet dahrges rahmi bija sadegguschi.

— Tautas apgaismoschanas ministeris eelisch „Waldibas sinnotaja“ irr islaibis rakstu (zirkulehri), kurrä isflaidro, lam laträ gubernijsa peetriht leezibas-rakstus isdoht preelisch floblotajeem, las wehlahs tahs teefibas eemantohht, kurras pehz jauna tarra-deenasta § 63 plt. 3. floblotajus meeralaisos atfwabbina no ihsta tarra-deenasta, ja tee feschu gabdu laika rekruteereschanas-komitejai leezibas-rakstus eefneeds, la winni teescham pee lahbas tautas-flohlas irr par floblotaju. Tais gubernijsas, us kurrahm sihmejahs tas preelischraksts par elementar-flohlahm no 25ta Mai 1874. g. (tas irr, widdus-gubernijsas), tapat arri Witnas mahzibas-avgabbala, tahdi leezibas-raksti effoht jaisdohd no tautas-flohlu direktoreem, us scho flohlu inspektoru preelisch-stahdischenu. Baltijas gubernijsas schohs leezibas-rakstus isdohschocht: pilssehtu elementar-floblotajeem — gubernas-flohlu direktori un pareistizzibas tautas-floblotajeem — turreenes tautas-flohlu inspektori. (Par zitteem Baltijas lauk-floblotajeem zirkulehri nelas naw peeminnehls, ta buhtu jadohma, la tee eelisch to § 63 plt. 3 minnetu teefibu pawiffam nebauda). Tahlat irr fazzihts, la leezibas rakstus til tahdi floblotaji warr dabbuht, las pilnigu kursti seminari jeb tam lihdsiga mahzibas-weeta beiguschi, jeb scho teefibu zaur efsameni eemantofuschi. — Pehterburga tai nakti us 24. Sept. polizeja fahchra 13 ta nosauktus luppau-mel-

letajus. Schee luppau-melletaji naw nelas zits, ta laupitaji, las tumfchäs naktis pa uppi un kana-leem pee luggeem fluffu peebranz un tohs aplaupa. Bet neretti notizzis, la winni sawu darbu newis fagfchus, bet ar warru isdarrifuschi, luggu fargatajeem usbruldami un tohs pahrspehdami.

— „Waldibas sinnotajs“ wafneeds schahdu sinnu pahr ugguns-grehleem, las Augusta mehnesi bijuschi. Bijuschi pawiffam 3200 ugguns-grehli, las par 9½ millionu rubl. fshades nodarrifuschi. 472 ugguns-grehli irr zaur ugguns peelischschenu zehlfchees; 749 ugguns-grehli notiffuschi zaur neapdohmibu un palaischanohs un 260 ugguns-grehli zaur pehrkona spehreenu. Baltijsa ugguns-grehli minnetä laika tahdu fshadi nodarrifuschi: Widsemme par lahdeem 30,000 rubleem, Kursemme par lahdeem 47,000 rubl. un Iggauu-semme par lahdeem 10,000 rubl.

No Samaras teel Kreewu „Birschas awises“ sinnohts pahr schahdu atgaddijumu. Rahhs turreenas preesteris usnehmees to grubto darbu, il fwehtdeenas noturreht farunnas ar lahdeem tizzigeem, las tizzibas mahzibas laut ta atschkirrah, pee lahbas settes*) (tizzibas schkirras) peederr. Wirsch sapulzeja tizzigohs no lahdam 20 settehm un fahla ar winneem farunnatees. Sarunnaschanohs starp seltes-tizzigeem neretti pahrweherschahs par stribdeschanohs un stribdeamees til karsti paleel, la fahl sawu prettineelu lammaht. „Tu antikristis! Welns eelisch tewis irr eestrehjis!“ un scheem wahrdeem lihdsigus teikumus neretti dabbuha dstrdeht. Kats ranga sawu pahrliezinaschanohs aistahweht, lai gan rets lahds spehj to aistahweht, wiffu masat wehl ar prahta lillumeem peerahdht. Waj minnetais preesteris zaur schahdu sapulzeschenu un farunnaschanohs dauds ko panahls, to eepreelichu wehl newarr nosfazzicht, to mehr schahdas farunnas bes fwehtibas nepaliks.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzijas. Kelnes erzbislaps Melchers, 6 mehneschus un 9 deenas, zeetuma nosehdejis, taggad tai 27. Sept. (9. Okt.) tizzis no zeetuma atlaists. Bes zeetuma strahpes minnetam erzbislapam bija jamalsa 10,000 dahlderu strahpes-naudas. 9,000 dahlderu tilka no winna lohnes aisturreti un 372 dahlderu eenahza no erzbislapa pahrdohstahm mahju-leetahm. Tee wehl truhfstojschi 628 dahlderu tilka islihdsinati zaur to, la erzbislaps dabbuja zeetuma sehdeht. Kad erzbislapu is zeetuma islaida, tad gan lahdi laudis bija fanahlfuschi, bet itt meerigi isturrejahs.

— Pahr grafu Arnimu taggad awises dauds raksta un spreesch un netiffai Wahzijas awises ween, bet arri ahrsemmes awises, kuru stapa ihpafchi Franzijas awises pa leelakai dalkai Bismarckam dohd wainu, jo Bismarcks, ta winnas raksta,

*) Par „setti“ nosanz tohs tizzigohs, las lahbas tizzibas mahzibu pahrgrohsifuschi atschkirrah, par prohwi Bapstisti irr sette, las atschkirrah no Kutteru-tizzigeem.

effoht kahda sawa pascha labbuma deht lizzis Arnimu zeeti fanemt, tapehz la winsch gribbejis kahdas no Arnima wehstulehm rohlâ dabbuht, kur daschas winnam nepatishlamas leetas effoht peeminnetas; daschi Franzijas awischneeki rauga to leetu tâ islikt, la Bismarks kahdu warras darbu buhtu no darrijis. Ra daschi Franzuschu awischneeki tâ spreesch, tad pahr to mas to brihneteas, jo wiini newarr Bismarku eerebseht, bet arri daschas Wahziju awises Bismarkam rauga usbrukt. Pehz taisnibas spreeschocht, Bismarks pee Arnima apzeetinaschanas naw wainigs, tas irr, winsch nebija tas, kas pirmais fahla Arnima leetu kustinahht; bet taggadejs Wahzijas weetneeks, firsts Hohenlohe, Franzija, kas Arnima weeta eestabhajs. Sawu jauno ammatu usnehmis firsts Hohenlohe fahla papirus un ralslus pahraudsicht un atradda, la daschi ralsli trubla. Zaur to nu fahlahs ismellechana un gras Arnims tilla zeeti fanemts. La nu gan irr taisniba, la starp Bismarka un Arnima dohmahm politikas leetas bija starpiba un la Arnims gribbeja zittadu politikas zekku staigahht, neta to, to Bismarks par derrigu bija atfimmis. Bismarks gribbeja, lai Arnims, Franzija par wehstneeku buhdams, us tam strahdajohht, la lai Franzija pastahwetu republikas waldbiba, jo republikâ til weegli newarretu (tâ Bismarks spreeda) pee zittahm waldbahm draugus atrast un garridsneeku partijas us sawu pufi dabuht, ja Franzija eegribbetohs prett Wahziju fazeltees. Grafam Arnimam peenahzhajs sawas waldbibas politikas gahjeenu eewehroht un ar Bismarku weendâs prahtos strahdahht; bet winsch gahja pats sawu gahjeenu, winsch Franzija buhdams bija kehnianeeku- un garridsneeku-partijahm draugs un zil wiina ammatâs attahwa, winsch tahm par labbu strahdaja. Zaur schahdu isturrechanohs Arnimam bijis arri no sawas weetas ja-attahpjhajs. Tâ lâ daschas Franzuschu awises Arnima fanemfchanu eerauga par pahrestibas darbu no Bismarka isdarritu, tâ turpretti Angtu leelas awises to atkal ohtradi apspreech, ralsfidamas, la zaur Arnima fanemfchanu Wahzijas waldbiba parahdijuse, la wiina zeeti pehz lilkumeem turrahs, weenalga waj augstmannis waj semmakas kahrtas zilwels pehz lilkumeem teefajams.

No Spanijas. Râ jaw sawa laika effam sinnojuschi, tad Spanijas waldbiba us Parihsî aishubtijuse sawu weetneeku jeh subtni. Schis nu, prohiti Spanijas weetneeks, Franzijas waldbiba eefneedis ralslu, kurrâ winsch schelohjajs, la Franzijas waldbiba sawas rohbeschas deesgan stingri neapfargajohht, Karlisstem daschadu atweeglinaschanu atkandama. Franzijai, kas Spanijas taggadeju waldbibu par pilnigu atfimmuse, nepeenahlahs un pehz taisnibas ta arri nedriht laut lâ Karlisstem par labbu strahdahht. Turklahht arri Karlistu isturrechanohs karroschanâ pawissam naw tahda, la wiini zaur to few warretu draugus eemantohht; wiini netil sawstarpigus tautu-

lilkumus ne-eewehro, bet arri daudj breefmigus un neschehligus darbus pastrahda, sawus sakertohs prettineelus neretti leel nokaut, newainigas affinis isleedami. Gan daschas awises brihscheem sinnojuschas, la pahr Karlisstem, pahr wiinu karradarbeem, teelohht islaistas netaisnas sinnas, tad tomehr Karlistu neschehligee darbi naw noleedsami, tâ to arri kahds Angtu awischu sinnotajs apleezina. Schis sinnotajs, Anglis no dshimmuma buhdams, jaw kahdus 25 gaddus Spanija dshwo un turreenas buhschanu labbi un flaidri pasihst. Winsch pahr Karlisstem sinnodams falka, la Karlistu darbi gan esfoht tahdi, tâ awises pahr teem tizzis sinnohts, jo Karlisti daudsreis neween prett laudim neschehligi isturrejuschees, bet sawangotohs prettineelus gan masalâ gan leelalâ flaitlâ lilkuschi noschaut. Ja Karlistu darbi un tas zaur scheem darbeem iszehlees pohsts daschas Spanijas pawalstes buhtu sikhali sinnamâs zittahm Giropas walstibahm, tad gan wiffi ihgnuma pilni fazeltohs un Karlistu nebuschchanu apspeestu.

No Mohmas kahds awischu sinnotajs ralsla pahr kahdu atgaddijumu, to schè usshimesim. Isgahjuscha neddetâ pahwests fanehma kahdus kattoku beedribu weetneelus un tohs effoht tâ usrunnais: „Kad es warretu pahrllezinatees, la Italtijas kehniinawalstiba un brihwprahdigahs zenschanahs wiffa Giropâ irr pehz Deewa prahtha (teel no Deewa atkantas), tad es neweenu azzumirli neapdohmatohs, schai zenschanai peebeedrotees. Tas ilgais laiks, famehr rewoluzijas (dumposchanohs) waldbiba pastahw, warretu man us tahdahm dohmahm paslubbinahht (prohti, brihwprahdigai zenschanai peebeedrotees); bet mannas luhgschanohs un dohmas un ta arweenu wairal isplattidamahs besdeewiba Mohmâ manni lihds schim ohtradi pahrllezinajuschas un tapehz es prettojhohs.“ Schè eewehrojamee pahwesta wahrbi klausitajus aisgrahba un dohd arri mums to apdohmahht.

No Turzijas. Turkeem irr tahds lilkums, la pehz sultana nahwes tas wezzakais no wiina zilts paleel par sultanu. Taggadejs sultans bija nodohmajis scho trohna-mantoschanohs lilkumu apgahst, jo winsch gribbeja, lai pehz wiina nahwes wiina dehls Jusuf Szedins tiftu par sultanu, bet tè raddahs daudj prettineeku, jo pehz nupat minneta lilkuma trohnis peekriht Muhemed Muradam, bijuscha sultana Abdul Medschida dehlam un tapehz, ar Muhemed Muradu falihgdams, tam apshlija, wiina teefibas neaislahrt un Muhemed Murads atkal no sawas pufes apshlija, la winsch buhschoht ar meeru, ja taggadeja sultana dehls Jusuf Szedins tohpohht par wiffa karraspehla wirswaddoni eezelts un tas taggad irr notizzis. — Jaw fahla baiditees, la Turkos neiszetlahs sawstarpigs karsch deht minneta lilkuma apgahschanohs, bet taggad schi leeta meerâ islihdshinata.

No Kihnas. Breeksch neilga laika teel eelsch Kihnas islaista weena jauna awise, kas daschu eeweh-

rojamu sinu par turrenas buhſchanu dohd. Schi awise starp zitteem rafsteem un sinnam beidsamã laikã pasneeguse jo garraku rafstu pahſeeweeſchu ſtabwolli Kihnã. Wiſſpahri dohmaja. ka ſeeweeſcheem, ihpaſchi no ſemmas kahtas, Kihnã kohti ſlitti kahtotees, wiannah wehl grubtati jaſtrahda un maſal teel ſchehlotas, nela mahju kuſtoni; wiannah weenumehr jaſtrahda, bes zerribas, bes preeka, un bads un aufstums neretti wiannah tillai par algu. Tã lihds ſchim dohmaja un pa dattai ſchim dohmahm arri taiſniba; bet waj zittã ſemmes ſtrahdneeku ſeewahm dauds labbaki kahtjãhs? Urri tahm grubti jaſtrahda un wihri neretti irr dſehreji un pee-dſehruſchi mahjãhs pahrnahluſchi ſawas ſeewas ſahl wehl dauſiht. Ja nu tahdã ſinnã apſkattam Kihneechu ſtrahdneeku ſeewas, tad tahm labbaki kahtjãhs, jo winnu wihri naw dſehreji, prohti Kihneechi ſewi apreibina ar opiumu (meega ſahlehm) un opiums irr dahrgs, tã ka praſts ſtrahdneeks to neſpehj nopirkt, winnu weenigais gahrdums, to ſtrahdneeku kahtas wihreeſchi un ſeeweeſchi ſew eegahdajãhs, irr weena piſpa tabbas, to winni pawalkas brihſchõs ar gahrdu mutti iſpihpe. Ko winni nopelna, to winni iſdohd par maiſi un apgehrbu, bet ne preeſch dſehreeneem. Kad wihri nepeedſerrahs, tad zaur to ſinnams ſadſihwe ſtarp wihru un ſeewu arri dauds meerigata un ſaderrigata un rettaki dumpis un kauſchanahs rohdahs. Schinni buhſchanã Kihneechu ſtrahdneeku ſeewahm labbaki kahtjãhs nela daſchã ſeewai, kam wihrs irr ſchuhpis. Turprettim Kihneechu ſeewahm irr maſal teeſibas: wihrs warr ſawai ſeewai liſt 100 zirteenus doht, jeb no wianas ſchirtees un ſeewai jabuht ar meeru un tomehr retti noteelahs, kad Kihneetis ſawu ſeewu fiſtu. Pahſ augſtakas kahtas ſeeweeſcheem Kihnã runnajoht, jaſalka, ka ahrſemneeki arri pahſ tahm ſennal nerittigas dohmas turrejuſchi. Winni dohmaja, ka Kihneetes pawiffam effoht nemahzitas, tillai mahjãhs tuppohſt un ne ar to nedarbojotees. Tas arri ne-effoht teeſa, jo jaunahs Kihneetes, pahrtiſkuſchu kauſchu meitas, mahjãhs laſſiht un ſmailus rohtas darbus. Winnas iſrihlo ſawã ſtarpã majas weefibas un plahpa un treez ka putt ween. — Tahdas ſinnas pahſ Kihneetehm paſneeds augſcham minnetas awiſes. Pahſ kauſchu pahrtiſchanu runnajoht, japeeminn, ka nabbagu kauſchu irr kohti dauds un wairaf nela zittã ſemmes; bet nabbadſiba naw tiſ pahrlieku leela, tã par prohwi Londone, kur dauds nabbagu laudis leelalas breeſmas dabbu peedſihwoht.

No Amerikas. Argentinas republikã (Deenwiddus-Amerikã) iſzehlahs brahtu karſch un tas no-tizzis tã: walſts-ſapulze tillã iſwehlehts republikas preeſchneeks un iſwehleja Nikolas Awellaneda par republikas preeſchneeku un winnam ſcho mehneſi ſaws ammatas jausnem. Wiſch wehl irr jauns, tillai kahtus 38 gaddus wezs. Wiſch tillã iſwehlehts ar 146 baſim, turprettim ohtrs kahts kan-

didats, generalis Mitre, tillai dabjuja 79 baſis, kas 1862trã gaddã bija par republikas preeſchneeku eezelts un toreis larrã ſew flawu eepelnijãhs un zittadi ſawai tehwijai par labbu ſtrahdajis. Generalis Mitre ſaihdiſis, ka naw ſchinni gaddã eezelts par preeſchneeku, ſahl taggad prett waldbu ſtrahdãht, prohti, wiſch preeſtahjees dumpineekeem par waddoni. Wal-diba no ſawas puffes, prohti, jaunais preeſchneeks Awellaneda kehrãhs ſchigli pee darba, lai warretu dumpineekus ſaguhſtiht. Waldbas larrã-pulki tillã ſapulzeti un generati Ribas un Urrendando tillã par wirswaddoneem eezelti. Pirmã kauſchanã, kur waldbas ſaldati ar dumpineekeem fatiſchãhs, tillã dumpineeki ſakautt un 50 ſawangoti. Generalis Mitre negrihboht wairs par dumpineeku waddoni palikt, tapehz ka pirma kauſchanahs ne-iſdewuſchẽs. Wal-diba no ſawas puffes ſtingri ſtrahda, tã ka warr zerreht, ka dumpis drihſ tiks apſpeests. Pehz jaunahm ſinnahm arri jauneewehletais preeſchneeks Awellaneda grihboht no ſawa preeſchneeka ammata atlahptees, laikam tapehz, ka winna deht dumpis zehlees. Ja tas tã noteel, tad preeſch republikas buhtu ſlahde, jo Awellaneda irr gudrs un weilis wihrs.

— No Tſchiles brihwalſts teel ſinnohſts, ka ſchi brihwalſts effoht nodohmajufe, Deenwiddus-Amerikas republikas us ſapulzi ſa-aiſinaht, lai warretu pahſpreest, tã affinaiſch dumpis us Kubas fallas buhtu apſpeechams un Kubaneechi no Spaneeſchu waldbas atſwabbinami.

Lauſſaimneeziabas leetu iſſtahde Dohbelẽ.

Scho iſſtahdi, jeb leetu iſrahdiſchanu noturreja Dohbelẽ tai 28tã, 29tã un 30tã Septemberi, tã awiſchu laſſitaji to jaw eepreeſchu dabjuja ſinnaht. Seſtbeenu tai 28tã Septemberi iſſtahde tillã atlahta un pirmbeenu (mandagã) tai 30tã Septemberi tillã gohda-algas iſdallitas, to ar ſawu kahtbuhſchanu apgohdinaja zeen. Kurſemmes gubernators v. Lielenfeldta kungs. Gohda-algas bija trijadas: 1) pirma gohda-alga bija ſudraba-medalka, 2) ohtra gohda-alga bija bronſas-medalka un 3) treſcha gohda-alga bija leezibas-raſts, kurrã iſſahzihſts, ka iſſtahditajs dabjujis treſcho gohda-algu. Gohda-algas pawiffam tillã iſdallitas 41 un prohti tahdas: no pirmas gohda-algas — 8, no ohtras gohda-algas — 10 un no treſchas gohda-algas — 21.

Pahſ iſſtahditahm leetahm runnajoht, mums wiſſu pirms ſchãhdas nodakkas jaewehro:

Pirmã nodakkã bija iſlitti rihti un iſſtrahdajumi preeſch ſaimneeziabas un tur atraddahs: ſfohlu-galda mudulis, parketta- (grihdas-) muſturis, ſweeſta-maſchine (ſweeſta-kehrna), ſehſchanas-arklis, ezeſchãhs, ahholina-ſehſchanas maſchine, meſcha-koſpſchanas rihti, daſſini, kergeli, ſemmes-malka, ſedli un ſirgu rihti, arlli un tad daſchadi jauni kohti. —

Ohtrã nodakkã (preeſch dahrja augteem un tekniſteem iſſtrahdajumeem) atraddahs tahdas leetas: „Luppine,“ paſchu audſinata kaſſeja, ſeigas-kaſſeja, wiſſadi kaſpoſti, kahti, mohres, burlani, kirbiſi, gurki, ſirni, puppas, ſhpolti, wiſſadi ahboſi, humbeeres, wiſna ohgas; ſeeri, ſweeſts, wiſſada wilna un diſjas, ſtunſtigi mehſi lihds ar tabelehm, kas rahdija, zil eeprehias jeb mehſloſchanas ſpehta taiſ

daschadd's stunsis-mehslds atrohdahs, tad daschadas fain-neejibas leetas: wehlukturi, kirschu luppinatajs (ar to kirschemkaulus isnemm), abbotu-misotais, tehjas-katlis; rudsumilti, kartupefu-sterkele u. t. pr; wadmalla un aubelli, 2 falmu zeppure platmalle, to tahds sehns piinnis, daschads allus, schnapfchi un likeeri, juttu-maisf. Tresha nobatta (semlohpibas krahjumi un lohpu audstinaschanas panahlumi) bija schahdas leetas istahditas: Seemas-tweefchi un was-faras-tweefchi, rudsi, Zahnu-rudsi, meefchi, kanarijas putnu-sehllas, firni, puppas, kartupefi, lahti, maisf (Turku tweefchi), rahzeni u. t. pr.

Bes tam bija arri ihpascha istaba istahditas schujamas maschines no Lühr un Zimmerthal t. k. is Rihgas, un us lauku bija istahditas daschadi semlohpibas rihli un maschines.

Ta nu ihsumā istahditas leetas peeminnejuochi, pafneeg-fim arri kahdas sinnas pahre istahditajeem. No Dohbeles bija: turreenas semlohpju beedriba, — mahjitaji Bielensteins un Bocks, laummannis J. Dawidofski, — J. Baar un Baara gaspafcha, — melderis C. Petsche, — Brenner, — Bergmann, Haase, — Weigert. — Dr. Schaafs. No Belgawas: Blumberg, Delfs-leetu fabrikants, — H. Nikolai, kohu-leetu fabrikants, — Girschfeldt, ahdu-leetu fabrikants, — laummanni: Licop, Kuffner un tad Louis Meier, — Baldrians. No Rihgas: N. Thomsons, fabrika ihpaschneefs un Zimmerthal, schujamu maschina laummannis. No Dohbeles apgabbala: barons v. Stempel is Alaues, — barons v. Drachensfels is Mif-fes muischas, — barons v. Franke is Preedeneefem, — barons v. Kloppmann no Wirfus muischas, — barons v. Vietinghof un tad v. Löwenthal is Apguldes; Dr. Gante is Girohles, — meschatungs Tusch is Blihdas un Böttcher is Blihdas, — Gährgens is Raudites, — Lerch is Swehtpotes, — L. König is Auzlihwes, — Stahlberg is Spriggautu muischas, — Grünberg is Jihpeles muischas, — Sintenis is Wez-Sahtes, — Fuchs is Saffu muischas, — Dambrowskij is Mescha muischas, — Nettelhorst is Slaguhnes, — Schulze is Ohlenes, — un tad Londerbergs, Stafles fainneefs, — Brachmanns, fainneefs, — Daugat, fainneefs, Bihralis, fainneefs, — Mass Tschanka is Auru muischas, — strohderis Audocha un Greta Burlewis.

Schifs ihfas sinnas pahre istahdi Dohbele faweem zeen. lassitajeem pafneegusch, nahlofcha nummura jo plachati ruanafim pahre schahdas istahdes labbumu un peenahsumu un tad beigās arri usihmesim tohs istahditaju wahredus, kas gohda algas dabjujuchi. —

(Us preefchu beigums.)

Gais un winna straumes.

Kursch no mums jaw nebuhs sajuttis, twajkainā un miglainā gaisā meefas kuhtribu un bespehziibu un attal skaidra, tihra gaisā meefas mudribu un jauribu? No tam ween jaw warram noprast, ka gais ilweku nospeesch smaggu un kuhtru, bet arri darra attal mudru, spehziigu un spirtu. Jaw wezjōs laitōs daschi prahitigi wihri to paschu leetu labbi eewehrodami, bija daschus mehneschus par preeka-mehnescheem un attal zittus, ta itt ihpaschi Anglijā kalnas-mehnefi par mohku-mehnefi nosautusch, tadeht la tur schinni gadda-laika brihnum newesselig gaisf, kas zilwekus mohja ar kuhtribu, nespehziibu un daschadahm meefas wahjibahm.

Kahds wihrs, Frommunds wahredā, stahsta, ka Azjorufallu eedshwotaji, (Atlantijas-juhra) prett-seemeka-jeb deenwidus-wehja til kuhtri un dulli paletoht, ka gar juhremallu staigajoh galwas noleetusch un ihnuma pilni. Arri winnu behnt, kas no dabbas jo preezigi un mudri, deenwidus-wehja behdigi uu raudadami eshoht. Arri pee mums, schepat muhsu mihta Widjemmē un Kurjemmē irr peedshwohts un redsehts, ka flapja, miglainā gaisā wiffadas wahjibas pee zilwekem wairat atrohdahs, neta skaidra,

tihra gaisā. Ihpaschi drudschā wahjibas tahda laika laudis jo beefchi uscetamas. Turpmat pastahstischu, ka wehl arri us zittadu wihri, zilweku lablahschanahs stahw gaisa warrā. Rappfim muhsu dohmās tahda augstā Wahjemmes kalnā, turra wirsgals tahdu wirspuhs padebbescheem stahw. Kad mehs us tahda warren augsta kalna-gabbala atrohdamees, tad padebbeschi, migla un leetus mums guft appafschā. Kad leiha warruht breesmigs pehrfons ar leetu, tad tur kalnā jo smukka faulite. Pehz muhsu agrafahm dohmahm tad nu teem tur kalnā buhdameem kaudim nekahda dalliba ar to flapjo gaisu, kas leihas eedshwotajus apnem. Bet tad nu mehs tohs kalnā buhdamohs un leiha dshwodamohs kautikus labbi apflattamees, tad redsam, ka teem tur kalnā bijuscheem kaudim leijeneefchu behdas jo dffiti kohduschas.

Patlabban tur nahf no kalna leiha kahds wihrs un winna jauna seewina to eeraudsihuse, skreen tam pretti un mihlestiba grihb to aplampt, preeka-afaras raudadama, ka Deews to, kamehr wihrina mahjas nebija, breesmiga un bailigā pehrfona un leetus-laika wessalu usturrejis. Bet wihrs faihdsis, mihligu seewinu gruhsch noht no sewis un negrihb nelo no winnas preekem sinnah. Tapat attal tahda zitta weeta, kahds peez' waj sefchi gaddus wezs wifens, peelijuschā leetus-uhdeni pantschkinahs, braddadams tehwu eerauga no kalna nahlam. Preezigs, weegleem sohkeem wifens tehvam pretti skreen un ar sawahm dubtainahn rohjinahn, tehwa swahrtus ar dubkeem apferra. Schim ar mihligu waigu un wahrdeem tehws dohd dunku muggurā un behrns paleel raudohht, tehvam pallat nostatotees, kas faihdsis us mahju steidsahs. Ihf faktoht, stary mihlestibu irr dusmiba, stary preezigu prahtu faihdsis prahts. Kapeh? Kapeh? ka to laiku, kamehr wihrs ahrpufs mahjahm, kalnds bijis, gais tam padarrijis leelu pohstu un flahdi. Leetus un wehisch, kas patlabban ka pahrestrehjis, tihrumōs labbibas kirpas un gubbas apgahsis un attahku, kas ka nopkants, wehl gulleja wahllās, us grahweem aisneffis un iswuttinajis. Scho wiffu, no kalna nahdams wihrs eeraudsijis paleel prahta dusmigs un nemihligs. — Geshm wehl us kahdu zittu apgabbalu un eewehrofm, ta tur teem eedshwotajeem krahjahs. Ruddens jaw atwahjis, bet mihta faulite wehl spihd jo mihligi. Masā buhdinā kahda seewina pee rattina sehdu linnus wehrpdama, bet azjis tai affaras un mihligais waidusch jo behdigs isflattahs. Te par brihtinu buhdinas durwis atwerrahs, tur jauns, stiprs wihrs eenahdams noslummuschai seewinai kahrt steidsahs un to nobuschodams falla: Nehhdajees seewin' nelo. Zaur labbu, isdewigu gaisu mums schogadd' baggati augti gaidami. Seewina to dstradedama paleel arri preeziga un nu irr wiff labbi. Pafsthu kahdu gohdigu jaunekli, kas ne preefch ilgeem gaddem mahju par dsimtu pirka. Pehrnaja gadda-tam, flapja un neisdewiga gaisa pehz, mahjas eenahdams bija jo mass. Preezigais jauneklis palitta latru deenu behdigats un pehdigi pawifsam flims. Scho paschu ruddeni minneto jaunekli atraddu attal wesselu un preeziga prahta. Kad nu tam praffiu, kadeht pehrenaja gadda til behdigs bijis, tad wifsch man atbildeja: „No tad brahliti bij gan darriht, kad klehys un mazzinsch bija tufsch.“ Scho wiffu dshdeht, waj mums nebuhs jafalka, ka gais ween bij wainigs, kas zittus kautinus behdigus, zittus attal preezigus darrija. Un ja mehs warretum til augsti gaisā pazeltees, ka wiffa muhsu semmes-lohde appafsch muhsu kahjahm gulletu, tad mehs redsetum wehl dauds, dauds leelatas leetas neta schifs, kas wiffas gaisa warrā stahw. Tur redsetum wehl leelas tautas, kas dsiffa garra tumfiba un elka deewida nogrimuschas. Tur ohtra weeta redsetum brihwibr un swabbadibu tifpat leelungu ka arri nabbagu buhdinās. Tur redsetum tohs melnus Neherus jeb Mohru-kaudis; tur tohs ap-

lahrt staigadamus Arabeeschus jeb beduinus; tur tohs mohschigus Amerikaneeschus; tur tohs masus Lappu-kautinus; tur tohs lepnohs Grantichus; tur tohs stiprus Kreewu laudis, kas wiffi, ja arri newiffai, tad tomehr pa leelafai dalkai gaifa buhschanas warra stahw. Sta tad nu warretum tahdu leetu, kas neween muhsu meesu, bet arri muhsu garru, ta fazzijt fawas rohläs sature', bes kaddas apdohmaschanas atstah un fazzijt, ta par to naw wehrts daudis to runnaht?

Bet ja nu lahds no lassitajeem praßa: Waj mums zilwekeem arri ta warra un spehls, tahda brihnischigä dabbas-walßi eelaustees un no tahs to ispraß? — Atbilde: to spehiam gan, ja mehß tit ar teem, mums no mihta Deewa peeschirteem spehteem uszihtigi strahdajam un tohs parreißi walfajam.

Bet ja nu gribbam par gaifu un winna buhschanu to runnaht, tad mums wißvapreeßsch labbi jassim', to mehß schè par gaifu fauzam. Par gaifu fauzam to mums wißaplahrt buhdamu, ar rohlahm netaustamu weelu jeb materiju. No schihs ar rohlahm netaustamas materijas jeb gaifa iszektahs tee daschadi laiki, par prohiwi: fitts, aults, faufs, flapjisch, miglains, gaifsch un tumfch gaifs jeb ta mehß to mehdsam nosaukt laiks. Ta mums weenmehß aplahrt buhdama gaifa pahrgroßitais irr wehisch, tas irr, ta mums weenmehß nau faufs jeb arri flapjisch laiks (gaifs) ween. Zaur wehu zektahs tahs nemittejamas gaifa pahrgroßibas.

Kad tahda skaidrä nakti laukä stahwam un sawas azzis us augfchu pazehluschi skattamees, tad pahß sawahm galwahm eerangam nesfittamus spihdeffus, to par swaigjnehm fauz un stary scheem spihdetkeem muhsu azzim ta rahdahs, it ta tur stary teem spihdetajeem kahda kustedama leeta buhtu, kuru tomehr ar sawahm azzim labbi newarram isfchirt. Schi patti, labbi neisfchirrama leeta jeb materija wißu muhsu semmes-lohdi apnemm un lihds ar to, no waktara-puffes us rihta-puffi, ta rats ap sawu affi greefchahs. Gaifs irr weena schihsa un tezzedama materija, kas weenmehß no weenas weetas us ohtru streen un kustahs. Scho nemittedamu gaifa kusteschanu jeb streeschanu mehß fauzam wehju.

(Uß preeßschu wehl.)

Sibki notiffumi is Nihgas.

Nihgas Wahju labdarrichanas-beedriba (Frauen-Berein) isgahjuscha gadda eenehmuse 11,250 rubl. 68 kap. un isdewuse 6122 rubl. 70 kap. Palihdsibu dabbujuschas 177 atraitnes un 100 neprezzejusches feeweefchi un 181 behrni tittuschis us beedribas rehkinuma stohloti. Beedribas kapitals sneedsahs lihds 50,000 rubl. — Nihgas Dinaburgas dselßzjella direktors J. Dolmatowa f. irr dahwinajis 6000 rubl. Nihgas politeknikai, lai no scha kapitata intressehm taptu dohta palihdsiba diweem politeknikas studenteem, ta inscheneeru buhschanu mahzahs. —

Kahdam blehdim polizeja nonehmuse semneefa rattus ar diwi sirgeem, to winsch, ta pats fazzija, effohr atraddis us Lubahnes zella bes brauzeja un tadeht pahß teem apschelojees. Schi leeta taggad stahw ismellefchanä.

Tai 29tä Septemeri, ta Wittelu deenä, tilla no rahtuscha balkona pasluddinahs, ta rahstlungi Tode un Löfewig no sawa ammata affahpufsches un ta winnu weeta pahß rahstlungem eewehleti tee pilßfeytas-wezzakee Ludwig Kerkowius un Eugen Burchard. Tai pascha deenä us Nihgu atbrauja finansminisiris v. Neutern f. un deenu preeßsch tam tules departementa (nodalkas) direktors Katschalow f. —

Pee dahßneefa Goegginger irr redsams kartupelis, kas gandrihs 3 mahzinas (2 mahzinas un 28 lohies) fwerr. Scho kartupeli Goeggingers pats isaudsejis.

Tai 25tä Septemeri nodegga Pinku muifchu Wihkulu fainneekam kuhfis, stakki un weens feena-schubnis. No lam ugguns zehlees un zil leelu fshadi ugguns nodarrijis, wehl naw sinitams.

Tai 30tä Septemeri waktara Pruhfchu pawalßneeks, zindu-talßitajs Brüning, polizejai sinnedu darrijis, ta us 3fcho Weifchu eelu netahku no tarra-hospitala pluhfchanahs notiffuse, tur winsch wairaf nascha duhreenus galwä dabujis. Winsch polizijai trihs wihrus apfihmeiß, ar kurreem winsch bija dumyß nahzis. Polizejai arri laimejahs schohs trihs rohlä dabbuht. Wiffi trihs, prohti diwi Pruhfchu pawalßneeki un weens schejeenas pilßfatneeks, taggad irr polizejas ismellefchanä.

Tai 1mä Oktoberi kohju-fallas (Kojenholm) grahwi ais Jahnuwahrttem noslibta 4 gaddu weßß sehnß, Kahrliß Möring, kas bes usraudfichanas tur spehledams no baktustahpeles uhdeni bija eekrittis. Pehz ihfa laita fshkoni is uhdena iswilla, bet newarreja to wairs atdshwinahht. Eihki nodewa wezzakeem preeßsch paglabbaschanas. —

Gauschi lehta tinte.

Us 1 mahz. bruhnahm brasiljes skaidahm leij 8 stohp. leetus uhdeni, eewahri to us 4 stohpi, tad to wirrunimu nemm no ugguns un peelaisß 1 solotnik, fromsauren kali. Par 5½ kap. tew buhs 4 stohp. mella tinte. Ar tahdu jaw 30 gaddus leetu fshlähß rakfihht. C. C. S.

Mannä bilßchu- un grahmatu-druffatawä Nihgä pee Peh-tera basnijas irr dabbujama

Widsemes

wezza un jauna

Laiku-grahmata us 1875to gaddu,

ar 7 bildehm puschkota un satura 96 lappa puffes lihds ar peelittumu pahß dshwibas apdrohßchinaschanu, kurräm irr 16 lappa puffes. Waksä ne-eseetas 5 rubl. par firtu, eseetas 10 kap. gabbalä, ar baltahm lappahm un wahku 15 kap. gabbalä. Ernst Plates.

Atgahdinaschana.

Teo lungi, kas par saweem effempfareem „Mahjas weefa“ wehl naw aismalfajuschis, teel luhgti to drihsunä isdarriht. Ernst Plates.

Nihgas Latweefschu beedriba.

Swehtdeen tai 6tä Oktoberi pullsten 4

runnaswihru mehnescha sehdeschana.

Preeßschneeziba.

A. L.—A. Zuhß gribbeet sinnaht, labbi stanis-mehßli preeßsch Zuhßu semmes buhtu tee labbafee. Gegahdjatees schahdu grahmatinu: „Padohma-deweßß pee laulu- un plawu-mehßlofchanas, pasneegts no Richard Thomfona,“ un tur Zuhß skaidru atbildi atradiseet. Red alßija.

Lihds 4. Dlt. atrahstuschis 3015 fuggi un aigahjuschi 2892 fuggi.

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.

Matilde.

(Stahf is dshwes, pehz Diezmanna.)

(Statt № 39.)

Puffles man swahrku pumpa zaurumâ eespraufdama, winna luhkojabs laipnigi fmaididama man azzis, un winnas luhpas nahza mannahm til tuwu, la es schabdai til falbi wilkinadamai kahrbinaschanaï nespehju ne pawiffam wairs prettotees. Ahtri druszim paleezees, es nobutschoju winnas fahrtri seedofchabs luhpinas.

Gesahloht winna itt fahihjusehs uf manni flattijabs, bet pehdigi winnas feijs tihri weenteefigs paliffa, winnas mutte atwehrahs un schahdi wahrdi luhgdama balsi mannâs aufis atskanneja:

„Nebutschojat manni! Luhdsami nebuttschojat! Ja man arweenu jo prohjam buhs labbai prett jums palitt,“ tà winna pehz kahda kluffu=zeefchannas brihtina tabtak runnaja, — „un es esmu jums no paschas pirmahs fatifschanahs tahda bijuse,“ — tà winna itt pateefigâ un gohdigâ balsi wehl peeliffa, — „tad nebuttschojat manni wairs.“ Tas koschais farlanums, tas pee scheem wahrdeem winnas feiju pahrlahja, darrija to engelim libhsigu. „Bittadi man waijadsetu no jums bihtees un behgt, es newarretu wairs til drohschi jums azzis flattitees un ar jums runnah, itt kâ jau taggad to pee sewis nomannu. Waj naw teef, juhs gan man apsohlfitees, manni — wairs nebuttschoht?“

Winna turreja ar karstu firde ustizzibu sawu rohku isteeptu, gaididama, lai es tai sawu pretti sneegtu un apsohlihtohs ar rohku speeschanu apstiprinadams, la winnas luhgshanu palauhsichu. Nahdijabs, la winnai nedohmahd tas prahdâ nenahza un ta neneela no ta nejutta, zil gruhdi tas man nahzabs, taifni schai brihdi, schai azzu=mirkli winnas nebuttschoht. Es apsohlijohs to, to winna kahroja, un ta apsohlfichanahs apmeerinaja winnas istrayzetu un nosflumdinatu firde — winna fazzija, tabtak runnadama:

„Nebrihnatees par to, la jums til labba esmu, la es negribbetu wis til driht juhs pasaudeht un la es jums to taifni azzis falku. Ar jums es warru par wiffu to isrunnatees. Juhs saprohtat manni, to es sinnu un juhtu. Schè,“ tà winna fazzija tabtak runnadama tahdâ balsi, ar turru ta itt kâ sawu smaggako firde nospaidu man gribbetu ustizzeht, „ja, schè es esmu gluschi weentule. Man nau neweenas draudsenes; neweens manni nesaproht, un es arri neweena nesaprohtu. Kas man patihl, to zitti nesaproht, teem tas nepatihl, un tas, to winni zerre, par lam winni preezajabs, atstahj manni aufstu jeb atgruhsch pawiffam noht, jo wiss tas, to winni wehlahs, kahro, pehz lam winni dsennahs un ilgojabs, israhdahs man gluschi neezigas un newehrtingas leetas. Es nejuhtohs wis laimiga, jebshu gan dauds tahdu irr, kas leelas lai-

mes deht manni apflausch. Bet“ — tè peepeschi winnas balsi zittadâ flannâ atskanneja — „es luhkoju tahdas dohmas labprahd arweenu no sewis atgainahd, tad tahs eefsch mannis grihb fahlt strahdahd, es winnahm nepadohdohs, es winnas — isfmeiju.“

Peë pehdigeem wahrdeem winna trallinadama uf mahju puffi aistezeja, tà kâ man labbi kreetni wadjadseja spertees, kamehr to atkal panahzu. Tifko mehhs bijam mahjâ pahrgahjuschi, tad pamasam arri tee zitti weefi pahrnahza, fur tad wehl ar baggatu wakkara maltiti un lustigu usdserfchanu fwehlti tiffa beigti.

Dhtrâ deenâ Matilde parahdija atkal no jauna, zil dauds ta man ustizzabs.

„Schodeen jums rahdischu sawu mihtako weetiau pasaulè,“ winna teiza, manni uf to puffi wesdama, fur flais basnizas tohrnis augfti gaisâ pasteepees stahweja; bet tad gandriht jau pee ta bijam peegahjuschi, tad ta pa kreifo rohku turpat ne tahd no basnizas stahwoschâ kapsehtâ eegreesahs, fur tad winna teescham uf kahdu weetu dewabs, fur kohschee dselst-trellinu fehtas apselitee galli faules starrâs flaisdi mirhsinajabs. Schi kohscha dselst-trellinu fehta aprohbeschoja kahdu itt glihti uskohptu jalku kappâ kalninau, turru wehl taggad wehlâ ruddeni flaisas puffes itt patihlami aprohtaja. Kappa galw'galli ahrruffs fehtas pahris spehzigu augofschu truhw= jeb fehras-behrsi sawus uf semmi no labruschohs jarrus pahrlappu wehzinaja.

Matilde iswilka atfleghu is kabbatas, atflehdsa fehtas wahrtinus un tad rohku man sneegufi tà fazzija:

„Taggad nahkat pee mannas mihtas mahdes, kas schè jau ilgi dufs. Schè, pee winnas irr manna mihtaka weetina pasaulè. Schè es atraddu apmeerinaschonu un eepreezinaschonu, tad sewi kâ weentule un atstahdta juhtohs, tad tahdas paschas dohmas man prahdâ schaujabs kâ wakkar. Ut ja! Kad winnas mihta firde wehl pasaulè puffstetu, tad gan dauds kas zittadi buhtu un — notiftu! Es bihtohs, patte nesinnadama ihsti kapehz, la man wehl dauds un beeschi uf schi kappâ buhs jarand.“

Winna noschdahs uf kappâ, atspeeda abbus elkonus uf zekkeem un tad galwu rohkas atspeeduse, paliffa labbu laifu tihri fluffa.

Tas firde kustinaja: seedofcha meitina, to listens ar daschu no sawahm dahwanahm til warreni bija aplaimojis, schè wirs mahdes kappâ no fehtas selta spohschuma apstahdta un no behrsu tumschas pahrehnas aphehnota, dsikkâs fehrâs eegrimmuse.

Beidsoht winna uszehlahs un nopluhza to pehdigo balto rohsi, kas tur wehl seedeja, un sneedsa man to tà runnadama:

„Peenemmat scho masu sishmi, to manna mahde jums is pateizibas dahwina par to, la juhs prett

winnas meitu, kas tai schai pasaulē weena bij ja-
atstahj, tik laipnigi effect."

Pehz tam wiinna wahrtaus atkal aifflehdsa, un
mehs gahjam kluffi is kapehtas abra. Bet tik to
mehs is kapehtas bijam isnabkufchi, tad Matilde
manni tā usrunnaja:

"Waj naw teef? Es esmu pateefi tihra gefke,
ka es schohs lihgsimus swehtkus tik patt few, tā
ter ar tahdahm runnahm samaitaju."

Wiinna nobihjajs par to, ka manni bija usrun-
najuse ar „tu“ kas tai itt nejaufchi pahr luhpahm
bija isspruzzis, un tadeht ta waigā nosarkufe wehl
tā fazzija:

"Luhgtu netaunojatees, ka es juhs nupat par „tu“
esmu nosarkufe —"

"Mihka Matilde, juhs newarrat sawu draudsihu
nekad man tik labbi parahdiht, ka kad juhs jo
prohjam pastahwigi manni ar „tu“ usrunnajat. Waj
tu tā gribbi?"

"Es nesinnu waj es to drihstu darriht," wiinna
atbildeja, „bet sawu pahrstattischanohs isskaidrojoh
man jafalka, ka tas „tu“ schē pee mums us semmehm
dauds wairaf eerastis un tā man wifs dauds weeg-
laf no firds un mehles eet, kad tas „juhs“ tur
starpā nespeeschahs. Gan deemschehl man tē dau-
dsi ja-usrunna ar „tu“, us kurreem es dauds mihkati
juhs fazzitu, un man wajjaga winneem par „tu“ faukt
kautees, kaut arri daschu reis is tahdas muttes to
„tu“ dstrdoht man auffs pa kauleem skreij."

"Nu, waj tad tā paleef pee ta — „tu?“ es
praffiju.

"Ja gan, kad — tu man apfohlees, schogadd
muhs wehl weenu reis apmekleht."

"Labbi, Oktobera beigās buhschu atkal pee jums,
ja tu man to musihka fazeerajumu, to tew atsuhtiju,
pehzat mahjā preefschā spehle."

"Es dohmaju, ka tik tahj jau gan ar to buh-
schu tikuse, tā jaudaschu — tawā klahbuhshana
to spehleht," Matilde atbildeja lihgsimi un drohschi.

Pee maltites wiinna farza manni tad bes kahdas
stohmishchanas par tu, un kad wiinnas tehws tad
pirmo reis to dstrdeja, winsch fazzija:

"Matilde, tas funks jau nau tepat no muhsu
zeema."

"Winsch jau man to atlahwis, wiinnu tā faukt,"
wiinna atbildeja.

"Nu, ja winsch par to netaunojahs, tad jau
man tas tihri gluschi pa prahtam. Man leels
preeks, ka pilksehtas fungi arri reis tal pehz sem-
neeku eeraschahm isturrahs. Nedsat," winsch us
manni greesees fazzija, „zaur to juhs man ihsti effat
patihlami, ka juhs newalkajat tahdu paschu dumju
pilssehtneeku lepnibu, tā tee zitti." Winsch peezebla
wihna glahsi man preefschā un tāpat to tā arri
sawu peepildijis teiza: „Nu, fassittisim kohpā, —
semneeku eeraschas lai fakto!"

Mehs fassittam. Un kad tas bija notizzis, Ma-

tilde kehra arri pehz sawas glahses, un laipnigi us
manni luhkodama drufku galwu palohzija un likka
arri sawai glahsei pee mannas atskanneht.

Pehz puhsdeenas Matilde man atgahdinaja fa-
wu sohlijumu, to spehleschanas deht man dewufe.

"Ja," wiinna teiza, „taggad es marru spehleht.
Nahz!"

Wiinna uszeblahs, un es gahju tai lihds wiinnas
istabā. Bes ka wifs masako luhgschanas wahrdinu
buhu gaidijuse, wiinna sehdaht pee klaweerehm un
kad es gribbeju nohschu-grahmatu preefsch wiinnas
usmekleht, tad ta fmaididama teiza:

"Luhgtu nepuhlejees nemas ar nohschu melescha-
nu! Es to tik dauds reises spehlejuse, ka taggad
wiinnu itt skaidri no galwas, bes notehm marru
spehleht."

Wiinna spehleja ar tahdu ismannu, kurrā wiinnas
dskitakas juschanas, no wiffahm behdahm tihras,
tikka sinnamas. Un to wiinna spehlejohf fajutta,
bija wiinnas azzis itt skaidri un saprohtami lassams.
Es newarreju gandrihs nemas azzis no wiinnas no-
greest, bet kad wiinna mannija, ka es tai jau tik
tahlu biju, sawu nebutschonahs deht dohtu wahrdu
pahrkahpt, tad wiinna itt aschi pazehlahs un is ista-
bas isgahja, pirms es wehl wiinnas atturreht warreju.

Pee schihs reises schkirshchanahs no Gerbereem es
jau zerreju us atkalredsechanohs ruddeni.

Par to apmekleschanu ruddeni man nebutu gan-
drihs ne kas wehrā leekams to stahstihht, ja nebutu
man kahds gaddijums atgahbijees, kas turreenes
kausechu dabhu itt labbi mahzija pasiht. Tas bija
kahdā swehtdeenā pehz puhsdeenas, kad Matilde
man to wehleschanohs issfazzija, wehl weenreis ar
manni kohpā trohgā us balli eet. Mehhs aigah-
jam un danzohjam. Beidsamo danzi danzohjoh man-
niju, ka Matilde fahza tā bailigi apkahrt skattitees
un ka wiffi pahri, weens pehz ohtra, no danzo-
schanas apstahjahs, tā tā nu mehhs tik weeni paschi
ween danzohjam. Wiffi puischi bija gar mallahm
nostahjuschees, un labbi padikti sawā starpā runna-
dami muhs ar dusmigahm azzim usskattija.

No eefahkuma — par spihhti wiffahm Matildes
bailehm — es neto kaunu nedohmaju un ne arri
man kas kauns prahtā nahza. Bet tik to mehhs
bijam danzohschanu beigufchi, tē leels bars ar bes-
kaunigu grubstischanohs un speeschanohs ap mums
fastahjahs. Nahdijahs, ka tee gribbeja ar mums
stribdu zelt, un preefsch tam eemeflu meledami, ne-
lahwa mums ne pawiffam no wiinnu widdus iseet.
Us wiffadu wihsi wiinni gribbeja Matildei bestau-
nigu nizzinaschanu par to parahdiht, ka wiinna ar
tahdu sweschu tehwinu tē atnahkufe, ar to ween
tiklai danzohjoh, un man par tahdu pahdrohschihu
un bestaunibu kreetni mugguru sagehreht. Matilde,
kas scho wiinnu kaunu nodohmu jau tuhliht bija fa-
prattuse, trihzeja tā apschu lappa man pee rohkas
turredamahs, famehr es atkal tik dohmaju un skat-

tijohs, kà is ta dumpineeku pulka ahrà titt. Bet eekam wehl kahda usbruffchana warreja iszeltees, tē itt kà par laimi Gerbers paschà ihstà brihdi kroggà eenahza un tuhliit pirmà azzu-mirlli arri sapratta, kas schè noteef. No dusmahm aisgrabhts, winsch ar warren spehzigu balsi brehza, kà ta wifs kroggus trihzeja:

„Kas irr tahds drohfschineeks, kas eedrohfschinajees mannu meitu un weefi aiskahrt? Gerbers gribbetu redseht, kas drihffstetu wehl weenu wahrduu pihtstehht, kad winsch pawehl kluffu zeeft.“

Winsch stahweja kà klinta pihlaris krogga widdū un wiffi puischi atkaphahs bailigi atpalkat, tee bailigalee lihds paschu krogga seenas. Tilkai kahds mas klibs skrohdelis, kas Altenburgeeschu apgehrbà pa wiffam johzigs isskattijahs, nostahjahs itt bestaunigi wisseem zitteem preefschà, itt kà gribbedams ar dusmigo Gerberu fretni isskrihdedees, kas kà kà milsis pret scho israhdiyahs.

„Nu, nu!“ winsch teiza tad issmeedamà balsi. „Schè irr tikpat weenam teefibas zil ohtram, un tu ne-effi tē kroggà ne par naggu wairak wehrts jeb augstaks par manni, lai arri tew dahlderu pa tuhlfstoscheem paschi no sewis us tihroma aug un man fuhri gruhhti ar addatinu sawa maise jafadursta. „Al tu klibbajis skrohdeka tschehpa klunzis!“ ta Gerbers kà pehrtons tam pretti ruhza un wehlejahs, kaut winsch ar saweem wahrdeem spehtu to par wifs newehrtigako kustomi pasaulē nolitt. „Peezi finti, tahdu luppattu kahds tu, wehl ne puffei nelihdsinahs Gerberam! — Klungs,“ winsch us manni greefees fazzija, „nahkat ar Matildi tē schurp pee mannis. Es gribbu redseht, kas eedrohfschinasees jums rohlu peelitt.“

Pirms wehl no krogga ohtras puffes pee Gerbera warrejam pee-eet, arri skrohdelis kahdu sohli tam klahat peewillahs un sawu isdilluschu rohlu us augschu pazehlis un to purrinadams ar draudofschu balsi kà lehrza:

„Al tu Gerberu leelmuttis! Waj tu ne mas ne-effi dsirdejis, ka lepniiba nahk preefsch krichanas? — un kà tas buhs arri ar tewi!“

„Es tew luppata gan rahdischu, kas nahk preefsch krichanas,“ Gerbers atbildeja neewadamà balsi. To teizis, winsch lehra skrohdeli kà kahdu palkulu kodatu un gribbeja to pa wafteju lohgu laukà sweeft. Bet Matilde lihds nahwei nobihjusehs kledsa kà ismiffuse: „Leht, nedarri winnam neko kauna!“ zittas meitas un seewas bija no isbailehm falihdufchas wiffas weenà kaktà; zitti no teem aplahrt stahwoscheem puischeem smehjahs kà kuttinati, kad tee redseja, kà skrohdelis no Gerbera us augschu sazelts ar wiffahm rohlahm un kahjahm kà muhscham dsihws keppersjahs; bet arri zitti weenaldsigi gaidija, kas labs tē notifs. Skrohdelis nejutta nekahdu leelu gruhthumu. Kad Gerbers to kahdu brihdi

kà pa gaisu bija pakeppirinajis, tad nolikka, sinnams gan ne itt weegli, to atkal us gribdu. Kamehr tas nu nobihjees un kà apreibis kauschu pulkà eelihda un Gerbers kà kahds warrens karrawihrs wehl kausjas weetu pahrskattija, tamehr steidsohs zil ahtri ween paspehju ar Matildi pa durwim ahrà.

„Redsi, starp tahdeem zilweleem man saws dsihwes laiks japawadda!“ winna fazzija dsikti un fahpigi nopuhsdamahs, kad mehs is krogga bijam is-tikkufchi un us mahju dewamees. „Waj tu nu saprohti, kadehht es nelaimiga esmu? Al kaut jel mans tehws buhtu man zittadi usaugt kahwis, ne kà to taggad darrijis! Buhtu winsch man kahwis tàpat usaugt, kà wiffi zitti schè usaug lihdsigi tahm puffehm laukà! Winsch gan schkitta to labbi darrijis, gauschi labbi, bet tomehr tas nebija pa reisi darrihts un par to nu winnam buhs jazeesch, tàpat kà es jau esmu zeetuse, wehl zeeschu un — wehl dauds, gauschi dauds zeetfchu.“

„Es esmu jau fenn to fajuttis, ka tu tabda, kà effi, starp scheem kaudim nemas newarri dsihwoht, tu pee winneem ne pawiffam nepeederri,“ es atbildeju, „tew arri nau nebuht schè japaleef.“

„Kad tu par to schaubees,“ winna fazzija tahlat runnadama, „tad tu mannu tehwu wehl gauschi mas pasihsti. Bet — lai paleef! Nerunnasim wairak par to. Kad man tahs dohmas prahtà schaujahs, — un tahs schaujahs man arween beeschaki, — tad man no bailehm firds fruhhtis apstahjahs. Kaut jel Deews dohtu, ka tas laiks wairs tahlu nebuhtu, kas mannu listeni isschfirs.“

Schis isschfirschanas laiks nahza ahtrak, neta Matilde to bija gaidijuse, un es dabuju ikkai weenu reis wehl winnu pilnà seedu gresnumà redseht. Tas bija pawaffari, kad staltais seedons taisjahs patlabban atkal tehwià pahnahht. Winna lohfschee dabbas isrohtajumi willinaja manni atkal is pilfchetas muhreem us semmehm dohtees, un Matildes atminna rahdija man zettu. Es nodsihwoju wehl reis pahri laimigas deenas Gerbera mahjà, un ka es Matildi ar sawu atnahfschannu eepreezinaju, to jau nu itt gaischi manniju un juttu.

(Us preefschu wehl.)

Sinna par ussaukteem Rihgà.

Jesus basnizà: strahdneeks Jahn Butzing ar Trihni Gleisli; dsimmusi Silla — lufcheris Jahnis Rosenthal ar Margreetu Mengelsohn — Mahrneeks Kael Salih ar Dommu Surjew. — Zimmermannis Pehter Stalmeister ar Elisabeti Bunduring. — Ustrangs Jakob Petrow ar Katarihni Sarring.

Jahnu basnizà: salbats bilsetneeks Jannis Rohst ar Katarihni Green. — Krohna-sullainis Willums Sibte ar Barbaru K. G. Muring. — Saimneeks Jahnis Libbert ar Margreetu Schmidt. — Strahdneeks Andreis Appen ar Greetu Birkahn. — Saldats bilsetneeks Samuel Rosenthal ar Annu Jannsohn. — Georg J. Jannsohn ar Elisabeti Keefsting. — Strahdneeks Martin Laurin ar Greetu Leepa. — Tuller strahdneeks Jahn Luffin ar Marri Gailih.

Grandi un feedi.

Rà daschüreij kaufmannam isdohdachs.

(Elett N. 39. Beigums.)

Pirmu deenu nogaidijuscham, wehl nelahds lungs nerahdachs, kas pehz fakkeem buhtu praffijs, tomehr fakki issalkuschu buhdami, pa steddeli taifa tahdu lebrumu, ta jau irr garram gahjeem woi außs irr jabahsch zeeti no ta spehzigu musikta, kahds eefsch steddeles dsirdams, kas arweenu stiprats paleel. Gan nu Eglithe no trohdseneeka pehrl maist un galku, bet newarr ween faimi peellahjigi pabarroht, lai trohsknis zil nezil aprimtu. Tapat ohtru deenu gaidoscham nu wehl eet jo traktati neta pirmo deenu, ta ka trohdseneeks jaw fahrl Eglithem us fakka eet, lai no Deema puffes taifotees, ka teeloht no trohga prohjam, zittadi neweens zilweks wairs newarreschoht trohgä eenahldams glahbtees, bet Eglithe us sawu kontraktu un 50 rubleem rohkas-naudas atfauldamees, stiprä zerriba us lungu gaididams, trohdseneeku jo mihligi luhds, lai wehl scho nakti tepat kaujoht pahrgulleht un ja rihtä lunga newarreschoht sagaidiht, tad schis wissada wihse braufschöht no trohga prohjam. Sinnams, ka trohdseneeks tahdu Eglithes luhgfschanu gan negribbeja wis pallauht par wolti, arri schoreij Eglithem waijadseja woi grihb, jeh ne, trohdseneekam kahds pahra rubtus eegrubst deht fakku ruhmes, ta leela nemeera deht, to winni ohres eeflohditti taiffja. Ohtras deenas waktara, tad jaw laifs bij gulleht eet, tapat Eglithe, ka arri trohdseneeks us tahm dohmahm jaw fakka nahkt, ta laikam tas lungs sawus 50 rubtus paspehledams, til jobtus ween buhfschoht ar scho fakku andeli gribbejis dsiht. Gan Eglithe buhtu arri us Rihgu brauzis to lungu usmekleht, bet pee ta wissa tad waijadseja wissmafak wehl 3 deenas laika un neweens arri newarreja apgalwoht, woi tur tas lungs tai lantori buhs atrohdam, ka tas eefsch ta kontrakta stahweja peefihmehts; woi lungs, kas til warr buht grihbbedams johfotees, arri newarreja aplammu kontrakti norakstihit un tad tu warri puhst taurä pehz winna klauschinadams. Gulleht eedams Eglithe apnehmahs rihtdeen lihds pufdeena lungu gaidiht un ja tad winsch wehl neatbrauktu, tad wissada wihse gribbeja lakus us tuweju meschu west un tur wakkä laist, lai winni streetu pee dewineem welneem. Us Rihgu gan lakku-kaufmannis buhtu tohs runtschus noweddiz, bet neusdrohfschinajahs wisswairat tadeht, ta tur warretu dabbuht drihs krahtina patuppeht un arri tadeht, ta jaw fakka makkä naudas truhst til dauds lakkeem harribas stappeht. Tä dohmadams, winsch drihs ween aismigga. Bet fakki pa nakti til meerigi negulleja wis, jo mas ehdinati tee pa sawahm ohrehm plehsahs un rehjahs ka trakti. Treschas deenas rihtä, Eglithe sawus sirgus barrodams, par fakkeem un winnu bkaufschanu mas wairs to istaiffja, jo schodeen no teem gribbeja wakkä tikt un tadeht teem arri nedewa neko preelshä. Stunda pehz stundas drihs aistezeja un lakku kaufmannis trohdseneekam wissu treiju deenu tehrinu aismatfajis itt faihdsis buhdams jau taiffjahs us zetta. Bet klau! steddeli irr dsirdams itt sawads lehrums; lakki fapihtus strikkus un ohres lubbas pahrtahsdami un zaurumu atradduschu, ka bitres no trohpa zits passat zitta ahra maudami, pahrnemm wissu steddeli. Til to Eglithe pee steddeles durwim peefstrehjis tahs pawerr, te diwi lakki, ka mescha-swehri us sawu laupijumu, tam lezz truhstis un to ar naggeem fahrl breefmigi plehst, zitti tam stary kahju stary streedami schaujahs trohgä eefschä un wissu, kas ween preelshä gadahs, sakampi un saplehsch, us weetas ka trakti. Laima, ka azzumirkt Eglithe dabbuja durwis aigrubst zeeti un tohs diwus eenaidneekus, kas tam rohkas saplehsa, no se-

wim nopurrinacht, zittadi trohga istabä buhtu wehl leelaka nelaima notikkuse neta jau notikka, jo ir te, lakki saplehsa trohga sunni, wistu ar zahkeem un norihja buffetas desfas, eekam ar kauschu palihgu tohs dabbuja noiffi. Bet ohra pa steddeli un apfahrt trohgu nu gahja jo trakti un breefmigi, issalkuschu buhdami, lakki neganti bkaudami melleja pehz laupijuma un to newarredami atrast, tee leelä pulkä ka melns debbes nu dewahs pa zekku us muischu prohjam, kas netahku no trohga bija. Warr nu gan dohmaht, zil raibi ir tur gahja, jo ihä drihdi lakki bij apnehmuschu wissu muischu. Tur zilweti brehza, sunni lauja, wistas, pihles un johses lihds ka wezsee Egiptee-fchi pee winnu pirmdimmuschu notauschanas. To leela nelaima muischas lungam notikka pee winna pagrabba, tur nejehdfigee lakki zaur lohgu bij sprukuschu eefschä; zil te lakki neaprihja galkas, sweesta, tauku un zittu ehdamu leetu, to Deems ween stnn. Lakku kaufmannis Eglithe, gan labbi nomannidams, kas nu irr gaidams, sehдах sawas lakku ohres un jo ahra sirgu dsihfchanä dewahs us behgfschanu, bet netahku braufscham, muischas puifchi, kas no muischas lunga bij isfuhitti, lakku kaufmanni par saweem nedarbeem zeeti nemt, to drihs panahkuschu wedde us muischu atpaktak, tur tas deht sawu lakku wakkä laifschanas brangu pehreenu dabbujis nu baltu ween spkandams us mahjahm aibranzis itt zeeti apnemdamees, nekad wairs sawa muishä ar tahdeem wella lungeem darischanä ne-eelastees. — Tä jaw ar weenu irr notizzis un wehl taggad notiks, kas dauds katro, tas maj dabbu. Lai smeit, kam patihf smeetees.

Sbrg.

Weitas dohmas pee puffu sehshanas.

Krihti graudin, krihti tumshä kappä,
Tew' ar weeglu semmi apfegschu;
Tew gan, graudin, gruht' ap firdi tappa
Un tu nopuhtees ar schehlumu:
„Nekad redfeschu wairs sillo debbes',
Neds arr spohschu, Altu fauliti,
Man nu muisham jadufs schè semm semmes,
Kufstā, tumshä semmes kshpiti!“
Bet al graudin, zeet un zerre drohfschi,
Drihs, drihs buhst tu isgullejees,
Tad no semmes pazelfees itt kohfschi
Un par jaunu raddijumu pahrwehrrfees.
Arri man buhs beidscht kappä ja-eet,
Arri manni semme fegs, ka tew',
Bet pehz jaunai buhs is kappä isheet,
Jaunu dsihwi mantofschu tad sew.

Platsh.

Daschadiba.

Brihwiba prahtigam wibram par swehtibu, neprafscham par sohdbibu; brihwiba lihdsinajahs sibbenim, kas galku tshridams swehtibu darra, bet ehlas aisdedsnadams pohstu pastrahda; brihwiba irr lihdsiga affam diw-afmenu sohbenam, ar to warr sawus tuwatohs eewainoht un apfargah.

Pateesibu gudrais melle, pehz tahs dsennahs; mulkis no tahs behg un to eenihd; pateesiba lihdsinajahs faules gaismai: gaischas azzis gaismu mihl, wahjas azzis gaismu eenihd.

Mauda prahitigi leetata irr labdarrigs spehks, bet neleetigi wakkata paleel par pohstitaju. —

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.

No jensures atwehlehts. Rihga 4. Oktober 1874.

Drikkehts un dabbujams pee bilshu= un gramatu=drikketaja Ernst Plates, Rihgä, pee Peshtera=bajuzas.